

ERASMUS+ **Understanding Europe**

Запознаване с Европа

Портрет на Европейския съюз в 50 страници

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Запознаване с Европа

Портрет на Европейския съюз в 50 страници

Ние не избрахме лесния начин: Много дикусии за различни гледни точки, Европа и миграцията през последните 4 срещи доведоха до този продукт.

Това, което ни обедини беше амбицията да се развие добър продукт и следователно да се допринесе за запознаването и разбирането на Европа и за една успешна интеграция.

Ще се уверим, че наръчникът ще бъде разпространен на възможно най-широка публика: в и извън проекта.

Благодарности на авторите Angelika Brechelmacher, Regina Wonisch, Heike Kölln-Prisner и Jan Karadas.

Можете да намерите четирите глави тук:

История.....	3
Институции.....	13
Демокрация.....	32
Да живееш в Европа.....	39

С най-добри пожелания,

Хърбърт Депнър

Виена, март 2018

Партньорите по проекта са:

- Hamburger Volkshochschule, Германия
- Nevoparudimos, Румъния
- EU Warehouse, Белгия
- Poleski Osrodek Sztuki, Полша
- Sprachendienst Konstanz, Германия
- Българска агенция за развитие, България
- Die Wiener Volkshochschulen, Австрия – координатор по проекта

История

Идеите за европейско единство преди 1945 г.

Преди 1945 г. големи райони на Европа са обединени от империи, изградени върху сили, като Римската империя, Византийската империя, Франкската империя, Първата френска империя и Нацистка Германия. Мирни средства са осигурени от династични съюзи за обединение на европейските територии; по-необичайни са съюзи на ниво държава, като Полско-литовската общност и Австро-унгарската империя.

В Конгреса в Екс-ла-Шапел от 1818 г. цар Александър като най-модерния интернационалист по това време "на деня" предлага един вид постоянен Европейски съюз и дори поддържането на международни военни сили, за да предостави на признатите държави подкрепа срещу промени чрез насилие. Към края на Първата световна война монархиите в победените държави са заменени от републики и революциите превръщат някои страни като Русия в социалистически държави.

До голяма степен, поради опустошителните последици от войната и чуждестранната окупация, много хора се обръщат към идеята за някаква форма на обединена Европа, а именно Уилям Пен, абат Чарлз де Сен Пиер, Виктор Юго, Джузепе Мацини и други. Приемането на подобни идеи в цяла Европа се увеличава чувствително след края на Първата световна война, но едва след Втората световна война са предприети истински стъпки.

Пример за организация, създадена да популяризира асоциирането на държави между войните за разпространяване на идеята за Европейски съюз, е движението "Пан-Европа".

1945-1957: От Европейско обединение за въглища и стомана до Римските договори

Втората световна война от 1939 до 1945 г. е свързана с човешка и икономическа катастрофа, която удря най-тежко Европа. Тя демонстрира ужасите на войната, както и на екстремизма, през Холокоста и атомните бомбардировки на Хирошима и Нагасаки. Особено Шоа /еврейски термин за катастрофа, подразбира се Холокоста/, геноцид, в който са убити около шест милиона европейски евреи, става определящо наследство в европейската история. Още повече, че има желание да се прояви увереност, че подобно нещо никога повече няма да се случи, особено при война, дала на света ядрени оръжия. Повечето европейски държави не успяват да запазят статута си на Велика сила, изоставяйки две съпернически си идеологически противоположни суперсили. Изключение обаче е СССР, който се превръща в суперсила след Втората световна война и поддържа статута 45 години.

За да се гарантира, че Германия никога не би могла да застраши отново мира, тежката ѝ индустрия е частично „демантирана“ и нейните основни региони, произвеждащи въглища, са отделени (например Саарланд) или поставени под международен контрол (район Рур).

С изявления като това на Уинстън Чърчил от 1946 г. - призив за "Съединени щати в Европа" които се засилват, Съветът на Европа е създаден през 1949 г. като първата паневропейска организация. През следващата година, на 9 май 1950 г., френският

външен министър Робер Шуман предлага общност, която да интегрира европейската въгледобивна и стоманодобивна промишленост - това са двата елемента, необходими за производство на оръжията за война.

Въз основа на тази реч Франция, Италия, страните от Бенелюкс (Белгия, Нидерландия и Люксембург) заедно със Западна Германия подписват Парижкия договор (1951 г.), създавайки Европейската общност за въглища и стомана през следващата година; това поема ролята на Международния орган за Рур и премахва някои ограничения върху немското индустриално производство. Тя ражда първите институции като Върховния орган (сега Европейската комисия) и Общата асамблея (сега Европейския парламент). Първите президенти на тези институции са съответно Жан Моне и Пол-Анри Спаак.

Документите, публикувани през 2009 г., показват, че групата Билдерберг през 1955 г. изразява подкрепа за единна европейска валута (т.е. за еврото) и за общ пазар в Европа с по-ниски тарифни ставки от тези извън рамките на общия пазар и по-широка паневропейска интеграция, основана на тогавашните шест члена на Европейската общност за въглища и стомана, "особено по отношение на промишленото използване на атомната енергия".

Опитът да се превърне протекторатът Саар в "европейска територия" бе отхвърлен с референдум през 1955 г. Саар трябва да бъде управляван по статут под надзора на Европейски комисар, докладващ на Съвета на министрите на Западноевропейския съюз.

След неуспешни опити за създаване на отбрана (Европейска отбранителна общност) и политически общности (Европейска политическа общност) лидерите се срещат на конференция в Месина и създават Спаак комитет, който изготвя доклада на Спаак. Докладът е приет на конференцията във Венеция (29 и 30 май 1956 г.), където е взето решение за организиране на междуправителствена конференция. Междуправителствената конференция за Общия пазар и Евратом се фокусира върху икономическото единство, което довежда до подписването на договорите от Рим през 1957 г., които създават Европейската икономическа общност (ЕИО) и Европейската общност за атомна енергия (Евратом) сред членовете.

1958-1972: Три общности

Двете нови общности са създадени отделно от ЕОВС, въпреки че те споделят едни и същи съдилища и Общото събрание. Ръководителите на новите общности се наричат "Комисии", за разлика от "Върховния орган". ЕИО се оглавява от Уолтър Холщайн (Комисията "Холщайн"), а Евратом се ръководи от Луи Арманд (Комисията Арманд) и след това от Етиен Хирш. Евратом би трябвало да интегрира сектори в ядрената енергетика, докато ЕИО да разработи митнически съюз между членовете.

През 60-те години на миналия век започва да се появява напрежение, като Франция иска да ограничи наднационалната власт и да отхвърли членството на Обединеното кралство. През 1965 г. обаче е постигнато споразумение за обединяване на трите общности в един единен институт и така е подписан в Брюксел Договорът за сливанията, който влиза в сила на 1 юли 1967 г. за създаване на Европейските общности. Жан Рей председателства първата обединена Комисия.

Докато политическият прогрес на Общностите се колебае през 60-те години на миналия век, това е един плодотворен период за европейска правна интеграция. Много от основните законодателни доктрини на Съда на Европейските общности са установени за пръв път в исторически решения през 60-те и 70-те години на ХХ век, преди всичко в решението на *Ван Генд ен Лос* от 1963 г., в което се обявява "прякото въздействие" на европейското право, неговата приложимост пред националните съдилища от частните правни субекти. Други важни решения през този период включват Коста срещу ЕНЕЛ, който установява предимството на европейското право над националното право и решението "Млечни продукти", в което се заявява, че в рамките на Европейската общност са забранени принципите на общото международно право на реципрочност и репресивна мярка.

1973-1993: Стъпки на разширяването

След много преговори и след промяна във френското председателство Дания, Ирландия и Обединеното кралство (с Гибралтар) в крайна сметка се присъединяват към Европейските общности на 1 януари 1973 г. Това е първото от няколко разширявания, които стават основна сфера в политиката на Съюза.

През 1979 г. Европейският парламент провежда първите си преки избори с общо изборително право. Избрани са 410 членове, които след това избират първата жена-председател на Европейския парламент, Симон Вейл.

По-нататъшно разширяване става през 1981 г. с присъединяването на Гърция на 1 януари, шест години след подаване на заявлението. През 1985 г. Гренландия гласува да напусне Общността, след като получава вътрешна подкрепа от Дания (вж. Също: територии на ЕС). Испания и Португалия се присъединяват (заявили през 1977 г.) на 1 януари 1986 г. при третото разширяване.

Наскоро назначеният председател на Комисията Жак Делор председателства приемането на Европейския флаг от Общностите през 1986 г. При първото голямо преразглеждане на договорите след Договора за сливане лидерите подписват Единния европейски акт през февруари 1986 г. Текстът се отнася до институционалната реформа, включително разширяване на правомощията на общността - по-специално във връзка с външната политика. Това е основен елемент в завършването на единния пазар и влиза в сила на 1 юли 1987 г.

През 1987 г. Турция официално кандидатства за присъединяване към Общността и започва най-дългият процес на кандидатстване за една страна. В Централна Европа, след полските стачки през 1988 г. и Споразумението в Полша за кръгла маса през 1989 г., Берлинската стена пада заедно със Желязната завеса. Германия се обединява отново и отваря вратата към разширяването за бившия Източен блок (виж също: критериите от Копенхаген).

С вълната от нови разширявания в Общността, Договорът от Маастрихт е подписан на 7 февруари 1992 г., което създава Европейския съюз, като влиза в сила през следващата година.

1993-2004: Създаване на Европейския съюз

На 1 ноември 1993 г., в рамките на третата комисия "Делор", влиза в сила Договорът от Маастрихт, който създава Европейския съюз със стълбовата си система, включително външните и вътрешните работи заедно с Европейската общност. През 1994 г. са проведени европейски избори, в резултат на което социалистическата група запазва позицията си на най-голямата партия в Парламента. Съветът предлага Жак Сантер да бъде председател на Комисията, но той бе разглеждан като кандидат от второ ниво, което подкопа неговата позиция. Парламентът одобри Сантер с незначително мнозинство, но комисията му получи по-голяма подкрепа, одобрена с 416 гласа срещу 103. Сантер трябваше да използва новите си правомощия според Маастрихт, за да упражни по-голям контрол над избора на комисари. Те заемат длъжността на 23 януари 1995 г. На 30 март 1994 г. приключват преговорите за присъединяване с Австрия, Швеция и Финландия. Междувременно Норвегия, Исландия и Лихтенщайн се присъединяват към Европейското икономическо пространство (което влиза в сила на 1 януари 1994 г.), организация, която позволява на държавите от Европейската асоциация за свободна търговия да се присъединят към Единния европейски пазар. Следващата година Шенгенското споразумение влиза в сила между седем члена, разширявайки се така, че да включва почти всички останали до края на 1996 г. През 90-те години на XX век се наблюдава и по-нататъшното развитие на еврото. На 1 януари 1994 г. вторият етап на Икономическия и паричен съюз на Европейския съюз започва с изграждането на Европейския паричен институт и в началото на 1999 г. започва въвеждането на еврото и създаването на Европейската централна банка. На 1 януари 2002 г. банкнотите и монетите са пуснати в обращение, като изцяло заменят старите валути.

През 90-те години конфликтите на Балканите дават тласък на развитието на Общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) на ЕС. ЕС не успява да реагира в началото на конфликта, а миротворците на ООН от Нидерландия не успяват да предотвратят клането в Сребреница (юли 1995 г.) в Босна и Херцеговина - най-голямото масово убийство в Европа след Втората световна война. Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) накрая трябва да се намеси във войната, принуждавайки бойците да преговарят. Първоначалният опит в областта на външната политика на ЕС довежда до подчертаването на външната политика в Договора от Амстердам (който създава Върховния представител).

Всеки успех обаче е засенчен от бюджетната криза през март 1999 г. Парламентът отказва да одобри бюджета на Комисията за 1996 г. на основание неправилно финансово управление, измама и непотизъм. Когато Парламентът е готов да ги изхвърли, цялата Сантерска Комисия подава оставка. Пост-делорското настроение на евроскептицизма укрепва чрез това, че Съветът и Парламентът постоянно оспорват позицията на Комисията през идните години.

На следващите избори социалистите губят след десетилетия старото си мнозинство от новата Народна партия, а встъпващата Комисия Проди бързо създава новата Европейска служба за борба с измамите (OLAF). Съгласно новите правомощия на Договора от Амстердам, Проди е описан от някои като "първи министър-председател на Европа". На 4 юни Хавиер Солана е назначен за Генерален секретар на Съвета, а укрепеният върховен представител за общата външна политика и политика на сигурност допуска намесата в Косово. Солана също е определян от някои като първи министър на външните работи на Европа. Договорът от Ница е подписан на 26

февруари 2001 г. и влиза в сила на 1 февруари 2003 г., което направи окончателната подготовка преди разширяването през 2004 г. с 10 нови членове.

2004-настояще: Съвременна история

На 10-13 юни 2004 г. 25-те държави-членки участват в най-големите транснационални избори в историята (с втория по големина демократичен електорат в света). Резултатът от шестите парламентарни избори е втора победа за групата на Европейската народна партия и европейските демократи. Също така се наблюдава най-ниската избирателна активност от 45,5%, а втория път тя пада под 50%. На 22 юли 2004 г. Жозе Мануел Барозу е одобрен от новия парламент като следващ Председател на Комисията. Неговият нов екип от 25 комисари, обаче, се изправя пред по-труден път. Тъй като Парламентът повдигна възражения срещу някои от кандидатите му, той е принуден да оттегли селекцията си и да направи нова. Комисията "Проди" трябва да удължи мандата си до 22 ноември, след като окончателно е одобрена новата група от комисари.

Предложеният конституционен договор е подписан от упълномощени представители на държавите-членки на ЕС на 28 октомври 2004 г. Документът е ратифициран в повечето държави-членки, включително два положителни референдума. Референдумите, които се провеждат във Франция и Холандия, обаче са неуспешни и унищожават договора. Европейският съвет постига съгласие, че предложението за конституция ще бъде изоставено, но повечето от неговите промени ще бъдат запазени в договора за изменение. На 13 декември 2007 г. е подписан договорът, съдържащ повече възможности за напускане на евроскептични членове и липса на държавни елементи. Лисабонският договор най-накрая влиза в сила на 1 декември 2009 г. Той създава поста председател на Европейския съвет и значително разширява позицията на Върховния представител. След голям дебат за това какъв човек да бъде Президент, Европейският съвет постига съгласие за умерена личност и избира Херман ван Ромпой, докато неопитната в политиката Катрин Аштън става Върховен представител.

Изборите през 2009 г. отново са спечелени от Европейската народна партия, въпреки че загубват британските консерватори, които формират по-малка евроскептична група с други анти-федералистки десни партии. Председателството на Парламента отново е разделено между Народната партия и социалистите. Барозу е номиниран от Съвета за втори мандат. Социалистите и Зелените повеждат опозицията срещу него, въпреки че не се съгласяват на опозиционен кандидат. Парламентът най-накрая одобрява Барозу II, макар и още няколко месеца след графика.

През 2007 г. петото разширяване завършва с присъединяването на Румъния и България към ЕС на 1 януари 2007 г. Също така, през 2007 г. Словения приема еврото, Малта и Кипър през 2008 г. и Словакия през 2009 г. Въпреки това възникват проблеми със съществуващите членове, тъй като Еврозоната се сблъсква с първата си рецесия през 2008 г. Членовете си сътрудничат и ЕЦБ се намесва, за да помогне за възстановяването на икономическия растеж, а еврото се разглежда като сигурно убежище, особено от страните извън Общността, като например Исландия.

Макар и с риск за банкрут в Гърция, Ирландия, Португалия и други страни членки в края на 2009-10 г., лидерите в еврозоната се съгласяват за осигуряване на заеми за

държави-членки, които не могат да наберат средства. Обвиненията, че това е преобръщане на договорите на ЕС, което изключва всяка гаранция за членовете на Еврозоната, за да ги насърчи да управляват по-добре финансите си, са противопоставени на аргумента, че това са заеми, а не грантове, и че нито ЕС, както и другите държави-членки не поемат никакви задължения за дълговете на подпомаганите страни. Тъй като Гърция се бори да възстанови финансите си, други държави-членки също са изложени на риск и от това ще има последиците върху останалата част от икономиката на еврозоната, е договорен механизъм за заемане. Кризата също стимулира консенсуса за по-нататъшна икономическа интеграция и редица предложения като Европейски валутен фонд или федерална държавна хазна.

Европейският съюз получава Нобеловата награда за мир за 2012 г., защото "допринася за напредъка на мира и помирението, демокрацията и правата на човека в Европа". Нобеловият комитет заявява, че "това ужасно страдание през Втората световна война показва необходимостта от нова Европа ... днес войната между Германия и Франция е немислима. Това показва как чрез добре насочени усилия и изграждане на взаимно доверие, историческите врагове могат да станат близки партньори." Решението на Нобеловия комитет е обект на сериозна критика.

На 1 юли 2013 г. Хърватия се присъединява към ЕС, а на 1 януари 2014 г. френската територия в Индийския океан на Майот е добавена като най-отдалечен регион. На 23 юни 2016 г. гражданите на Обединеното кралство гласуват да се оттеглят от Европейския съюз на референдум. Гласуването е в полза на напускането на ЕС с подкрепа от 51,9% в полза „на“ и 48,1% „срещу“. Взето е решение за така наречения "Брекзит".

Цел: Целта е участниците да разберат, че създаването на ЕС е предшествано от исторически събития, които са повлияли върху начина, по който е бил изграден и развит досега.

Стъпки	Съдържание	Методи/Инструменти	Резултати от ученето	Изисквано време	Анекси (важно е да намерите линкове, които са актуални във вашата страна)
1	Важни събития в историята на ЕС: Идентифициране на важни събития в историята	• Направете облаци от думи: подобни на "съюз" (като асоциация, връзка ...) или думи, принадлежащи към един и същ корен на думата (като единна, единство ...) • Реконструирайте едно изречение от текста (копирайте с големи букви, изрежете думи, поставете ги в нови изречения) • Направете времева скала от 100 години: маркирайте годините / периодите • Прочетете едно от важните събития (например № 1 или № 4): потърсете думи, които не са известни в речника, напишете ги с превод и обяснете съдържанието на важни събития на	Разбирането на историята на ЕС продължава повече от 100 години.	1 h 1 час	http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/3583801.stm https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/23453/Milestones%20in%2060%20years%20of%20EU%20history http://bookshop.europa.eu/en/europe-in-12-lessons-pbNA0213714/ http://shoahlegacy.org http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2013/513977/IPOL-CULT_NT%282013%295139

		друг човек в или извън курса ви. • Запишете годините, които са важен етап: прочете какво още се е случило? • Прочетете текста, маркирайте основните етапи, намерете алтернативни заглавия; създайте едно изречение, което да обобщава съдържанието на всяко важно събитие • Напишете есе за причините за тези страни, които не са приели еврото • Направете списък pro / con за BREXIT: от гледна точка на Великобритания, от гледна точка на ЕС.			77_EN.pdf
2	Картата на ЕС днес: посочете държавите, които са членки на ЕС, посочете страните с валута евро	Намерете държави, които не са членки на ЕС От текста оцветете картата на Европа в зависимост от времето, когато страната е влязла в ЕС Можете ли да идентифицирате групи от страни, които са се присъединили приблизително по едно и също време: Има ли общи черти?	Запознаване с факти за ЕС и членовете на ЕС	1/2h	http://www.bbc.com/news/world-middle-east-24367705 https://europa.rs/images/publikacije/HTEUW_How_the_EU_Works.pdf http://www.nationsonline.org/oneworld/europe_map.htm http://europa.eu/european-union/about-eu/money/euro_en
3	<i>Цели на ЕС: как са се</i>	Прочетете внимателно текста; маркирайте всяка дума, която има	Запознаване с историческите и	1,5 h	http://en.euabc.com/word/743

	<i>променили?</i>	връзка с целите, обменете информация с човека до вас. Вземете една единствена цел (например обща валута). Какво са мислили хората, когато тази идея е включена в дневния ред, какво е мнението сега? Единство срещу благоденствие: напишете списък с мерки, които са предназначени да подмогнат едното или другото	политическите промени		http://fra.europa.eu/en/publication/2013/european-union-community-values-safeguarding-fundamental-rights-times-crisis https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en
4	Погледнете сега страната, в която живеете: колко време са били член? Какви са причините за присъединяването?	Потърсете името на тази страна в текста Прочетете съответния параграф: какви са причините за присъединяването? Намерете страницата на министерството във вашата страна, която е най-отговорна за делата на ЕС. Какво казват за това? Обяснете на участник във вашата група.	Познаване на подробни факти за собствената страна, разбиране на различията в ситуациите	1h	Respective information about the countries: http://www.europarl.de/

Шоа

През 2017 г. президентът на Европейския парламент Антонио Таяни определи Шоа / Холокоста като "най-тежката трагедия в европейската история".

Опишете до каква степен Холокост / **Шоа** може да се нарече "най-лошата трагедия в европейската история"?

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/eu-affairs/20170123STO59558/drawing-lessons-from-history-parliament-commemorates-holocaust-victims>

<https://ehri-project.eu/> (Европейска научноизследователска инфраструктура за Холокоста)

Преходният период от монархията до демокрацията

Дали от самото начало ЕС е демократичен в същността си?

Опишете как пътят от монархията към демокрацията е от съществено значение за създаването на Европейския съюз.

Обяснете как демокрацията се проявява в институциите на Европейския съюз.

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/414/Human%20rights%20&%20Democracy

Социалната държава

Европейският социален модел е обща визия, която много европейски държави имат за общество, което съчетава икономическия растеж с високия жизнен стандарт и добрите работни условия. Историкът Тони Джуд твърди, че европейският социален модел "обединява Европа заедно".

Кои модели на социалната държава съществуват в страните от Европейския съюз?

<http://learneurope.eu/index.php?clD=30>

Институции

Европейският съюз: институции и зони

В тази глава дискутират политическите и административните структури на Европейския съюз. На първо място, той въвежда най-важните институции, управляващи ЕС, обсъжда отношенията между ЕС и неговите страни членки и представя няколко институции за мониторинг. По този начин в дискусиата се включват аспекти, свързани с пола. Във втората част се намират Европейският съюз и различни политически и икономически области в цяла Европа, като например Евронзоната и Шенгенското пространство. За да се илюстрират вътрешните и външните връзки на ЕС и границите, се предоставят съответните карти.

1. Европейските институции и техните роли

Институциите на Европейския съюз са седемте основни органа за вземане на решения на Европейския съюз. Член 13.1 от Договора за Европейския съюз определя тяхната обща цел, както следва:

"Съюзът разполага с институционална рамка, чиято цел е да популяризира ценностите си, да постига своите цели, да обслужва интересите си, тези на своите граждани и тези на държавите членки и да осигурява съгласуваност, ефективност и непрекъснатост на своите политики и действия. [...] Институциите прилагат взаимно любезно сътрудничество. "

Тази институционална рамка се състои от Европейския парламент, Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз, Европейския съвет, Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка и Сметната палата. Фигура 1 илюстрира четирите най-важни институции за вземане на решения в Европейския съюз и техните основни роли.

Всяка от четирите институции ще бъде представена по-подробно в следващите подгрупи. По този начин се обръща особено внимание на въпросите за сътрудничество и взаимен контрол. По-специално последните са от особен интерес, за да се даде картина доколко интересите на Европейския съюз като конфедерация и интересите на отделните национални държави и съответно на техните правителства са представени при вземането на решения.

ABC of the EU institutions

European Parliament

The only directly-elected EU body. Represents the EU's 500 million inhabitants.
Plays a key role in electing the President of the European Commission.
Shares power over EU budget and legislation with Council of the European Union.

751
MEPs

Seats per country from 2014

21	17	21	13	96	6	11	21	54	74	11	73	6	8	11	6	21	6	26	18	51	21	32	8	13	13	20	73
BELGIUM	BULGARIA	CZECH REPUBLIC	DENMARK	GERMANY	ESTONIA	IRELAND	GREECE	SPAIN	FRANCE	CROATIA	ITALY	CYPRUS	LATVIA	LITHUANIA	LUXEMBOURG	HUNGARY	MALTA	NETHERLANDS	AUSTRIA	POLAND	PORTUGAL	ROMANIA	SLOVENIA	SLOVAKIA	FINLAND	SWEDEN	UNITED KINGDOM

European Commission

The EU's executive body, responsible for proposing and implementing EU laws,
monitoring the treaties and the day-to-day running of the EU.

Council of the European Union

Government ministers who share budgetary and legislative power with European Parliament.

European Council

Heads of state or government of EU Member States.
Strategic body that decides the EU's political direction.

Source:
European Parliament

Figure 1: ABC of the EU institutions. Source: European Parliament, https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en (18/06/2017)

1.1 Европейският парламент

1.1.1 Основни задачи на Европейския парламент

Европейският парламент (ЕП) е единствената европейска институция, пряко избрана за период от пет години от гражданите на държавите членки, които имат право на глас. Европейският парламент представлява органът за политически контрол на Европейския съюз. Основните му задачи са: а) участие в законодателството, б) права на демократичен контрол и в) одобрение на бюджета на ЕС. За разлика от националните парламенти в държавите членки, ЕП не може да предложи никакво законодателство.

а) Участието на ЕП в законодателството се състои в приемането на закони на ЕС (заедно със Съвета на ЕС), които се основават на предложенията на Европейската комисия. Освен това тя решава относно международните споразумения и потенциалните разширявания на ЕС и накрая преразглежда работната програма на Комисията.

б) Правата на Европейския парламент за демократичен контрол включват надзор над всички институции на ЕС. Избира председателя на Комисията и одобрява начина, по който са изразходвани бюджетите на ЕС. По-нататъшни контролни задачи разглеждат петициите на гражданите и започват запитвания. ЕП обсъжда и въпроси на паричната политика с Европейската централна банка. Той има право да отправя въпроси към Комисията и Съвета и да наблюдава националните избори.

в) ЕП създава бюджета на Европейския съюз (съвместно със Съвета) и одобрява дългосрочния бюджет на ЕС - "Многогодишната финансова рамка".

Председателят представлява Парламента пред други институции на ЕС и пред външния свят и дава окончателното решение на бюджета на ЕС.

1.1.2 Членовете на Европейския парламент

Всяка страна взема решение относно формата, която ще избере, но трябва да гарантира равенство между половете и тайно гласуване. Възрастта за гласуване е 18, с изключение на Австрия, където е 16. Броят на членовете на Европейския парламент (ЕП) за всяка страна е приблизително пропорционален на населението, но никоя държава не може да има по-малко от 6 или повече от 96 членове в ЕП и общият брой не може да надвишава 751 (750 плюс президента). Членовете на ЕП не са групирани на национално равнище, а по политическа принадлежност.

В ЕП (представители на ЕП до юли 2017 г.) са представени следните политически групи:

- Група на Европейската народна партия (Християндемократи): 231 членове на ЕП
- Група на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент: 189 членове на ЕП

- Група на европейските консерватори и реформисти: 73 членове на ЕП
- Група на Алианса на либералите и демократите за Европа: 68 членове на ЕП
- Конфедеративна група на Европейската обединена левица - Северна зелена левица: 52 членове на ЕП
- Група на Зелените / Европейски свободен алианс: 51 членове на ЕП
- Група "Европа на свободата и пряката демокрация": 42 членове на ЕП
- Група "Европа на нациите и свободата": 40 членове на ЕП
- Независими членове на ЕП: 18 членове на ЕП

<https://petiport.secure.europarl.europa.eu/petitions/en/registration/register>.

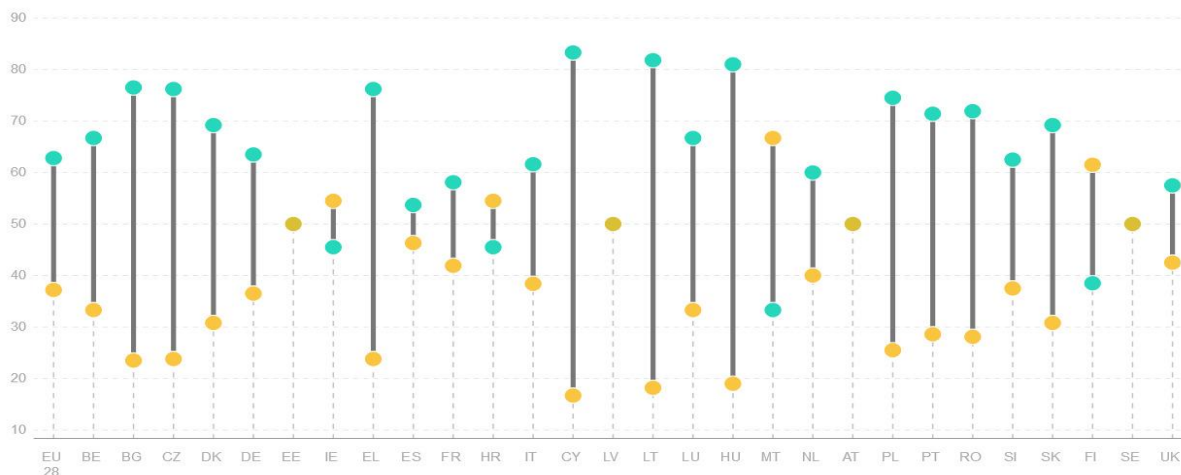
1.1.3 Повече подробности за работата на Парламента

Работата на Европейския парламент се състои от два основни етапа. Първо, при подготовката на законодателството 20 комисии - всяка от които съсредоточава вниманието си върху определена област на политиката - разглежда предложенията за законодателни актове и измененията в тях; второ, на месечни пленарни сесии членовете на ЕП приемат законодателни актове.

Гражданите на държавите членки на ЕС и жителите на ЕС, съответно, могат да подават петиции по всяка тема, която попада в обхвата на компетенциите на ЕС. Вносителите на петиции трябва да създадат потребителски акаунт, преди да започнат или подкрепят петиция.

1.1.4 Дял на жените в Европейския парламент

Статистическата база данни на Европейския институт за равенство между половете (EIGE) наблюдава и предоставя данни за броя на жените и мъжете на ключови позиции за вземане на решения в институциите на ЕС и държавите членки. Той също така предоставя данни за разпределението на половете в Европейския парламент. Фигура 6 показва връзката между жените и мъжете, изпратена от 28-те държави членки в Европейския парламент през лятото на 2017 г. Средно около 63% от членовете на Европейския парламент са мъже, само 37% са жени. Това отношение се различава за държавите членки, което е най-небалансирано за Кипър, Литва и Унгария. Само Ирландия, Хърватия, Малта и Финландия са представени от повече жени в сравнение с мъжете в Европейския парламент. Все още има дълъг път, за да се постигне равновесие между половете на вземащите решения в рамките на ЕС и неговите държави членки.

Фигура 2: Жените и мъжете в процеса на вземане на решения - Европейският парламент, 2017-Q2. Източник: Европейски институт за равенство между половете, <http://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/wmidm> (14/07/2017)

1.2 Европейската комисия

Европейската комисия (ЕК) е изпълнителната власт на ЕС и е определена като "движещата сила в институционалната система на ЕС". ЕО има четири основни роли: 1. да предложи законодателство на Парламента и на Съвета (виж 2); 2. да управлява и прилага политиките на ЕС и бюджета; 3. да прилага европейското право (съвместно със Съда); и накрая да представлява Съюза по целия свят.

1.2.1 Основни задачи на Европейската комисия

Европейската комисия предлага законодателство, управлява ежедневния бизнес и бюджета на Съюза, прилага правилата и договаря международни търговски споразумения от името на ЕС. Персоналът на Комисията е организиран в повече от 50 отдела, известни като генерални дирекции (ГД), агенции и служби. Департаментите са сравними с министерствата на националното правителство. Всеки отдел отговаря за определена област на политиката, напр. селското стопанство, бюджета, културата, образованието, заетостта и социалните въпроси и т.н. Всички служби привеждат работния си план в съответствие с по-широките политически цели на Комисията.

1.2.2 Върховен мениджмънт на ЕС - колегиум на комисарите

Комисията се ръководи от колегиум на комисарите, включително председателя и заместник-председателите. 28-те членове на Комисията, по един от всяка страна от ЕС, са политическото ръководство на Комисията в продължение на 5 години. Всеки член на Комисията носи отговорност за конкретни области на политиката от президента.

На всеки пет години Европейският съвет - съставен от 28-те държавни и правителствени ръководители на ЕС (вж. Глава 1.4) - предлага кандидат за президент на Комисията в Европейския парламент. Като цяло предложението

кандидат за президент е член на най-голямата политическа група в ЕП. Ако абсолютно мнозинство от членовете на ЕП се съгласят, че е избран, той избира заместник-председатели и комисари въз основа на предложения от държави от ЕС. ЕП гласува дали да одобри целия екип за следващия мандат или не.

Сегашният колектив на членовете на Комисията, под председателството на Жан-Клод Юнкер, е в длъжност до 31 октомври 2019 г.

1.2.3 Дял на жените на най-високо равнище на Комисията

Понастоящем колегията на комисарите се състои от 19 мъже и 9 жени, представляващи 30% от жените. На най-високото равнище на ръководството на Комисията дялът на жените е дори по-нисък. Президентът и пет от шестимата вицепрезиденти са мъже. Федерика Могерини е единствената жена вицепрезидент. Тя обаче заема и позицията на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на Министерството на външните работи на ЕС.

1.3 Съветът на Европейския съюз (Съветът)

Съветът на Европейския съюз представлява гласа на правителствата на държавите членки в рамките на ЕС. Неговата роля в триото на институциите, вземащи решения, приема законодателството на ЕС и координира политиките на ЕС. Председателството на Съвета се провежда от всяка държава членка на 6-месечна ротационна база.

Членовете на Съвета са съответните министри на правителствата на държавите членки, в съответствие с областта на политиката, която ще бъде обсъдена. В Съвета министрите на правителствата на всяка страна от ЕС се събират, за да обсъждат, изменят и приемат закони и координират политиките. Министрите имат правомощието да ангажират своите правителства с действията, договорени по време на срещите, напр. 28 министри на социалните въпроси по въпросите на социалното законодателство, министрите на образованието по въпросите на образователната политика, министрите на вътрешните работи да координират миграционните закони и др.

Заедно с Европейския парламент Съветът е основният орган за вземане на решения в ЕС.

Съветът на Европейския съюз не трябва да се бърка с Европейския съвет (вж. Глава 1.4)

1.3.1 Основни задачи на Съвета

Заедно с Европейския парламент и въз основа на предложения от Европейската комисия, Съветът преговаря и приема закони на ЕС. Той координира политиките на страните членки и разработва външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз, основавайки се на насоките на Европейския съвет. Той сключва

споразумения между Европейския съюз и други държави или международни организации и приема годишния бюджет на ЕС - съвместно с Европейския парламент.

1.3.2 Дял на жените в Съвета на Европейския съюз

Няма данни.

1.4 Европейският съвет

Европейският съвет определя цялостната политическа насоченост и приоритети на ЕС в Европейския съюз. Той представлява най-високото ниво на политическо сътрудничество между държавите от ЕС, но няма правомощия да приема закони. Европейският съвет се ръководи от своя председател и включва държавните и правителствените ръководители на държавите членки на ЕС, председателя на Европейската комисия и върховния представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност. Членовете на Европейския съвет заседават поне тримесечно.

Председателят на Европейския съвет осигурява външното представителство на ЕС на ниво държавни и правителствени ръководители. Той е избран за срок от 2,5 години, който може да се поднови веднъж. Понастоящем Доналд Туск от Полша заема поста в председателството.

1.4.1 Основни задачи на Европейския съвет

Като цяло Европейският съвет се занимава със сложни или чувствителни въпроси, които не могат да бъдат решени на по-ниски нива на междуправителствено сътрудничество. Той определя общата външна политика и политиката на сигурност на ЕС, като взема предвид стратегическите интереси на ЕС и последиците за отбраната. Също така е упълномощен да номинира и назначава кандидати за определени важни роли на равнище ЕС, като Европейската централна банка и Комисията.

1.4.2 Дял на жените в Европейския съвет

Делът на жените в Европейския съвет отразява небалансираното представяне на жените сред държавните глави на държавите членки. През 2017 г. Германия, Полша, Литва и Обединеното кралство се ръководят от жени държавни глави. Това означава, че сред 30-те членове на Европейския съвет са само пет жени, включително върховният представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност. Следователно дялът на жените в рамките на Европейския съвет е едва 16,5%, най-ниският дял на жените в европейска институция, досега.

1.5 Други институции за вземане на решения и контрол

• Съдът на ЕС (СЕС)

Съдът на ЕС поддържа принципа на европейското право, който гарантира, че правото на ЕС се тълкува и прилага по еднакъв начин във всяка страна от ЕС; като се

гарантира, че страните и институциите на ЕС спазват законите на ЕС. Около 80,8% от членовете на европейските съдилища са мъже, по-малко от 19,2% са жени.

- Финансов контрол: Европейската сметна палата

Европейската сметна палата (ЕСП) проверява финансирането на дейностите на ЕС, например, дали средствата на ЕС се събират и използват правилно. ЕСП помага за подобряване на финансовото управление на ЕС и ежегодно докладва на Европейския парламент и на Съвета на ЕС. Всяка държава членка се представлява от експерт.

- Европейска парична политика: Европейската централна банка

Основната цел на Европейската централна банка е да поддържа ценова стабилност, т.е. да запази стойността на еврото.

- Към обща външна политика на ЕС: Европейската служба за външна дейност

Освен представените седем най-мощни институции, ЕС има и редица други институции и междуинституционални органи, които играят специализирани роли. Сред тях е и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), която подпомага върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, понастоящем Федерика Могерини. Създадена през 2011 г., ЕСВД е сравнително млада институция. В продължение на много години общата европейска външна политика се оказва илюзорна поради упоритата съпротива на националните правителства. Евентуалното назначаване на върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност беше нова решителна стъпка в политическата интеграция на ЕС.

Правомощията и отговорностите на всички тези институции са установени в Договорите, които са в основата на всичко, което прави ЕС. Те също така определят правилата и процедурите, които институциите на ЕС трябва да следват. Договорите се договарят от президентите и / или министър-председателите на всички страни от ЕС и ратифицират от техните парламенти.

2. Как се създават законодателни решения в Европейския съюз

"Европейският съюз е нещо повече от конфедерация от страни, но не е федерална държава. Всъщност неговата структура не попада в традиционната правна категория. Той е исторически уникален и неговата система за вземане на решения непрекъснато се развива през последните 60 години. "¹

Законодателството на Европейския съюз прави разграничение между Договорите или първичното законодателство, които изграждат основата за широк набор от подзаконови нормативни актове. Второто законодателство се състои главно от регламенти, директиви и препоръки, приети от институциите на ЕС. Тези закони са резултат от решения, взети от три европейски институции. Трите ключови играчи,

¹ Fontaine, Pascal (2014): Europe in 12 lessons. The European Union explained, Luxembourg: Publications Office of the European Union. Downloadable in the languages of the EU member states <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2d85274b-0093-4e38-896a-12518d629057>, p.11 (18/06/2017)

които обработват законодателството на ЕС, са Европейският парламент, като пряко избрано народно представителство, Съветът на Европейския съюз, в който всички държави членки са представлявани от министър и накрая от Европейската комисия. Стандартната процедура за вземане на решения на ЕС е известна като "Обикновена законодателна процедура". Приблизително обикновената законодателна процедура продължава, както е посочено по-долу.

2.1 Изготвяне на законодателни предложения

Само Европейската комисия може да направи предложения за законодателство на ЕС. Преди Европейската комисия да предложи нови инициативи, тя оценява потенциалните социални, икономически и екологични последици, които те могат да имат. Това означава, че се подготвят така наречените "оценки на въздействието", които обсъждат предимствата и недостатъците на възможните варианти на политика. В хода на тези процедури ЕК може също да се консултира със заинтересовани страни като неправителствени организации, местни власти и представители на промишлеността и гражданското общество. Европейската комисия също така предлага научни проекти по съответните технически въпроси, като взема предвид експертните съвети. Дори и гражданите, предприятията и организациите могат да участват в процедурата за консултации чрез уебсайта "Обществени консултации". По този начин Комисията се стреми да гарантира, че законодателните предложения отговарят на нуждите на заинтересованите страни.

2.2 Преглед и приемане на предложенията на Комисията

Европейският парламент (ЕП) и Съветът на министрите (Съветът) одобряват или изменят предложението. Ако ЕП и Съветът не могат да постигнат съгласие по предложените изменения, те могат да изменят предложението за втори път. Ако те все още не могат да постигнат споразумение, те започват преговори. След приключването на тези две институции и двете институции могат да гласуват "за" или "против".² Фигура 3 показва диаграма на Обикновената законодателна процедура.

² EU Monitor: Ordinary legislative procedure, <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/i9wik7m1c3gyxp/vga3bya9max9#p1> (13/07/2017)

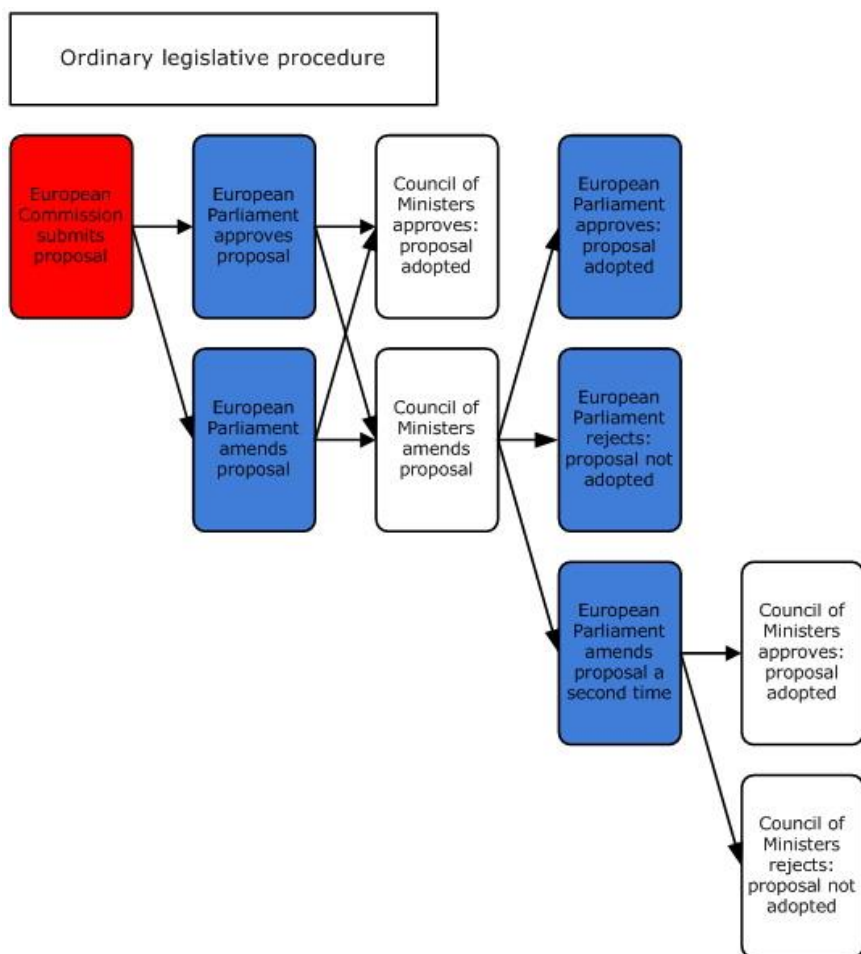

Figure 2: Ordinary legislative procedure. Source: EU Monitor, <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vga3bya9max9#p1> (13/07/2017)

Фигура 3: Обикновена законодателна процедура. Източник: EU Monitor, <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vga3bya9max9#p1> (13/07/2017)

2.1 Балансиране на интересите на Европейския съюз и националните държави

Както е обяснено в предишните подглави, приемането на закони на ЕС включва Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз. Последният, съставен от представители на националните министерства, представлява перспективата на националните държави в законодателната процедура. Следователно би могло да се предположи, че европейските закони, приети от Съвета, действително се транспонират в държавите членки. Всяка година ЕК докладва за "Наблюдение на прилагането на правото на Европейския съюз". При разглеждането на прилагането на правото на ЕС Комисията открива случаи по собствена инициатива. През 2016 г. тя започва 520 подобни разследвания и започва 986 нови процедури срещу държави членки, като изпраща официално уведомително писмо. Политическите области, засегнати в около 60% от делата за нарушения, открити до края на 2016 г., са вътрешен пазар/промишленост, околна среда,

финансова стабилност/мобилност/транспорт, последвани от миграция/вътрешни работи.³

³ European Commission (2016): Monitoring the application of European Union law. 2016 Annual Report. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=COM%3A2017%3A370%3AFIN&from=EN> ; p. 25f

3. Европейски зони: принадлежности и граници

3.1 Европейският съюз - част от Европа

На всекидневния език често откриваме концептуалната неточност, при която Европейският съюз (ЕС) се приравнява с "Европа". Всъщност, през 2017 г. ние правим разграничение между 43 държави, чиито територии са - поне частично - на европейския континент. Само 28 от тях понастоящем са част от Европейския съюз. 28 държави членки на ЕС са (по азбучен ред): Австрия, Белгия, България, Хърватия, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Холандия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания, Швеция, Великобритания. Въпреки това, на референдум на 23 юни 2016 г. мнозинството от гражданите на Обединеното кралство гласуваха да напуснат Европейския съюз до март 2019 г., което ще намали броя на държавите членки до 27.

Figure 3: Europe. Source: Nations Online Project, http://www.nationsonline.org/oneworld/europe_map.htm (18/06/2017)

Фигура 4 показва европейския континент с повечето от неговите държави, които определят държавите членки на ЕС, страните, които понастоящем преговарят за членство в Европейския съюз ("кандидати за ЕС"), държавите членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) и други политически независими държави.

3.2 Еврозоната в рамките на ЕС и извън него

В рамките на Европейския съюз съществуват ограничения по отношение на обща валута. До 2001 г. държавите-членки на Европейския съюз все още имат различни национални валути. От 2002 г. дванадесет от тях въведоха обща валута в банкнотите и монетите, еврото. Тези страни бяха наречени еврозоната. Еврозоната расте всяка година. През 2017 г. тя включва 19 държави-членки: Австрия, Белгия, Кипър, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Холандия, Португалия, Словакия, Словения и Испания.

"Еврот е най-осезаемото доказателство за европейската интеграция", уебсайт на ЕС похвали предимствата на общата валута. "Ползите от общата валута са очевидни за всеки, който пътува в чужбина или пазарува онлайн на уебсайтове, базирани в друга страна от ЕС".

Не всички държави-членки на ЕС обаче са част от еврозоната. Девет от тях не са въвели еврото. Това са България, Дания, Хърватия, Полша, Румъния, Швеция, Чехия, Унгария и Великобритания. Някои от тях не отговарят на предварително определените условия, напр. стабилна национална валута за две години. В други държави-членки обаче гражданите са се изказали против присъединяването си към еврозоната. В Швеция например населението гласува през 2002 г. на референдум срещу въвеждането на еврото.

От друга страна, има и държави, които не са членки на ЕС, които въпреки това въведоха еврото като основна валута: В Черна гора и Косово еврото е официално средства за разплащане, въпреки че в момента и двете страни не принадлежат към ЕС.

Дори и извън европейския континент има области, в които еврото е валидна валута. Такъв е случаят в т.нар. Отвъдморски департаменти и региони на Франция, Португалия и Испания, в действителност на Азорските острови и Канарските острови в близост до северозападния бряг на Африка, във Френска Гвиана на северното атлантическо крайбрежие на Южна Америка, на архипелага Майот и остров Ла Реюнион в Индийския океан край Мадагаскар и Карибските острови Гваделупа, Мартиника, Сан Мартин и Сен Бартелеми / Оуаналао.

Фигура 5 представя общ преглед на географското разширение на еврозоната.

Фигура 5: Европейски страни в еврозоната и извън нея. Източник Европейски СЪЮЗ,, https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/map_eufin_one_currency_en.pdf (19/06/2017)

3.3 Шенгенското пространство

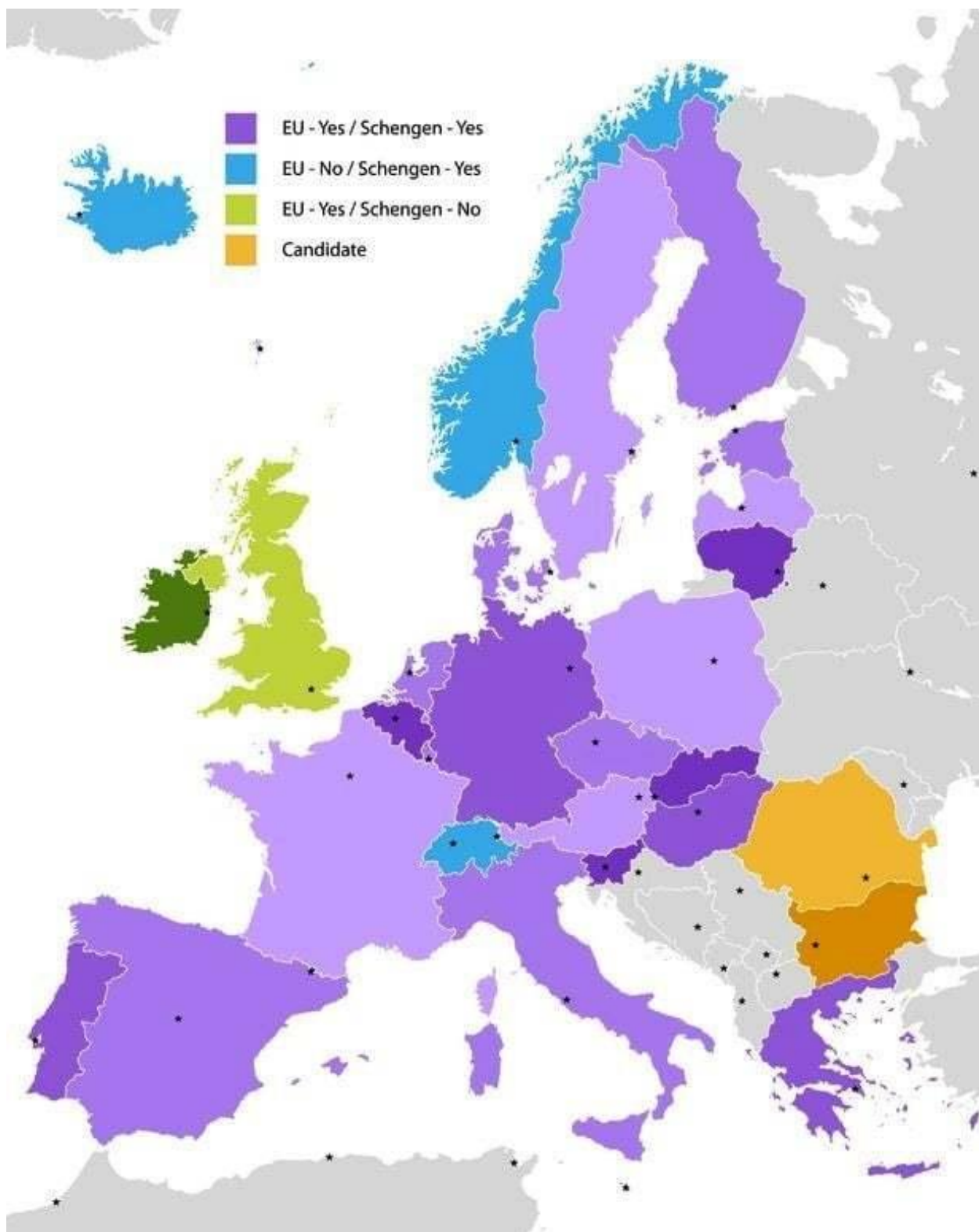
През 1985 г. представители на няколко европейски държави подписаха споразумение за "постепенно премахване на контрола по общите граници". Споразумението е кръстено на селището Шенген в Люксембург, където е подписано. Десет години по-късно, през 1995 г. е създадено Шенгенското пространство. В рамките на своите граници всеки гражданин на ЕС има право да пътува, да работи и да живее във всяка държава от ЕС, без да бъде подложен на гранични проверки. Въпреки това, компетентните национални органи могат да извършват полицейски проверки и на вътрешните граници и в граничните райони, при условие че тези проверки не са еквивалентни на граничните проверки.

Фигура 6: Паметникът "Шенгенското споразумение" в малкото селце Шенген, Люксембург, където споразумението е подписано през 1985 г.

Сред 26-те шенгенски страни са 22 държави-членки на ЕС: Австрия, Белгия, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Словения, Испания и Швеция.

България, Хърватия, Кипър, Ирландия, Румъния и Обединеното кралство са държави от ЕС, които не са или все още не са част от Шенгенското пространство. Въпреки това България и Румъния понастоящем са в процес на присъединяване **към Шенгенското** пространство. От държави извън ЕС, Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн, се присъединиха към Шенгенското пространство.

Фигура 4: Държавите членки на Шенгенското пространство.
 Източник: <https://www.schengenvisainfo.com/schengen-visa-countries-list/> (14/07/2017)

4. Индекс на съкращенията

СЕС: Съд на Европейския съюз

Европейската служба за външна дейност

ЕО: Европейска комисия

ЕСП: Европейска сметна палата

ЕЦБ: Европейска централна банка

ЕП: Европейски парламент

ЕС: Европейски съюз

Член на ЕП: член на Европейския парламент

5. Препратки

ЕС Монитор: Обикновена законодателна процедура, <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vga3bya9max9#p1> (13/07/2017)

Европейска комисия (не.): Европа без граници. Шенгенското пространство. http://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/docs/schengen_brochure/schengen_brochure_dr3111126_en.pdf (14/07/2017)

Европейска комисия: Миграция и вътрешни работи / Шенгенско пространство. http://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen_en (14/07/2017)

Европейска комисия (2016): Наблюдение на прилагането на правото на Европейския съюз. Годишен доклад за 2016 година. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=COM%3A2017%3A370%3AFIN&from=EN> (23/07/2017)

Европейска комисия: политическо лидерство, https://ec.europa.eu/info/about-european-union/organisational-structure/political-leadership_en (17/07/2017)

Европейска комисия: обществени консултации, http://ec.europa.eu/info/consultations_en (16/07/2017)

Европейски институт за равнопоставеност на половете: база данни за статистически данни за пола. <http://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/wmidm> (14/07/2017)

Европейски парламент: ABC на институциите на ЕС, https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en (18/06/2017)

Европейски съюз (2014 г.): Европейският съюз обясни: как работи ЕС. Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз. <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9a6a89dc-4ed7-4bb9-a9f7-53d7f1fb1dae> (17/07/2017)

Европейският съюз "Еврото", https://europa.eu/european-union/about-eu/money/euro_en (19/06/2017)

Европейски съюз: Европейски съвет, https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_en#what_does_the_european_council_do? (16/07/2017)

Европейски съюз: Европейски парламент, https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_en (16/07/2017)

Европейски съюз: Как се вземат решенията на ЕС, https://europa.eu/european-union/eu-law/decision-making/procedures_en (16/07/2017)

Фонтен, Паскал (2014 г.): Европа в 12 урока. Европейският съюз обясни, Люксембург: Службата за публикации на Европейския съюз. Зарежда се на езиките на държавите-членки на ЕС <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2d85274b-0093-4e38-896a-12518d629057>

Национален проект "Нации": Европа, http://www.nationsonline.org/oneworld/europe_map.htm (18/06/2017)

Договор на Европейския съюз, чл. 13, https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2009-11/en_extrait_cour_2009-11-30_11-32-32_981.pdf (16/07/2017)

Стъпки	Съдържание	Цели	Методи/ Инструменти	Резултати от ученето	Исисквано време	А
1	Кой представлява ЕП, ЕК, Съвета на Европейския съюз, Европейски съвет	Запознаване с правителството на Европейския съюз	Четене и обсъждане на текста	Учещите могат да разграничават институциите и техните роли	1 час	
2	Как институциите са представени в местните медии	Местните медии най-често се позовават на "ЕС", без да се прави разлика между институциите - учещите се получават критичен поглед върху представянето на "ЕС" в местните медии	Медиен анализ	Учещите получават инструменти за разграничаване на европейските институции	1 час	Т О
3	Гражданско участие в процеса на вземане на решения	Получаване на яснота по темите за обществени консултации - какви теми са представени?	Онлайн изследвания, отговарящи на онлайн проучвания (предоставени на езиците на ЕС), групови дискусии	<i>Запознаване с инструментите на процесите за "обществено допитване" на Европейската комисия - обсъждане на предимствата / недостатъците</i>	1 час	- - -
4	Гражданско участие в процесите на вземане на решения	Запознаване с инструменти за обществено допитване, напр. анкети		Запознаване с проучванията на ЕС по релевантни теми, напр. Законна миграция от граждани на страни извън ЕС	1 час	В П Н М гр с h /e g n P
5	Представете си и симулирайте процес на вземане на решения между ЕК, ЕП и Съвета	Получаване на представа за ролите на европейските институции, като се вземат предвид различните перспективи на ЕК, ЕП, Съвета	Ролева игра	I Интегриране на ролите на ЕП, ЕК и Съвета в процесите на вземане на решения. Получаване на диференциран поглед върху медийните публикации.	2 часа	
6	Намерете и локализирайте европейските държави. Наименувайте европейските държави на английски, на местния език, на вашия майчин език - сравнете имената. Посочете съседките на различни държави	Намиране и наименуване на европейските държави на континента	Пленарно упражнение: тест Упражнение по двойки: тестват се взаимно	Да може да назове страните от Европа и да ги намери на континента, като използва карти	1 час	К И о h n u
7	Кои европейски държави са държави членки на ЕС? Кои страни са в еврозоната? Кои страни трябва да контролират външните	Груповата формирание се основава на концепцията "вътре" и "вън". Какво означава да бъдеш вътре или извън група,	Визуализиране на вътрешния и външния европейски континент,	Общо разбиране за присъединяването към Европейския съюз	1 час	В Н Е

шенгенски граници? Какво споделят тези страни? Къде са границите на различните региони (Еврозоната, Шенген)?	Европейския съюз и т.н.?	Европейския съюз, Еврозоната, Шенгенските граници анализирани на картите различните области	Обсъждане на присъединяването към група - нейните предимства и недостатъци		Е Ш гр Е Е h ro u u a n (Д н п И h e e с (
Обсъдете паметника в селото Шенген, Люксембург, който показва решението за Шенгенското пространство	Тълкуване на паметника	Дискусия по двойки	Изграждане на мнение, изразяване на мнение, диалог по двойки	15'	4

⁴ https://www.google.at/search?q=schengen+monument&client=firefox-b&tbm=isch&imgil=KqkBEh_RExxCM%253A%253B4JZjfnfN0NMI9M%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.visitluxembourg.com%25252Fen%25252Fplace%25252Fmisc%25252Fmonument-schengen-agreement&source=iu&pf=m&fir=KqkBEh_RExxCM%253A%252C4JZjfnfN0NMI9M%252C_&usq=_OXf-wITGSOjN8nXusTXicwcm69U%3D&biw=1920&bih=978&ved=0ahUKewi0k_SzrJ_VAhUBXRokHd1VDD4QyjclOw&ei=tl50WfTpC4G6ad2rsfAD#imgrc=ku6h_IQKvjI8IM:

Глава 3 - Стойности на ЕС: Демокрация, участие, гражданство

Възможности за участие на гражданите на ЕС

Участието означава, че се включвате или участвате в политически контекст, следователно участие на гражданите в процесите на вземане на политически решения. Това започва с участието в анкети, петиции и избори, включително участие в срещи, членство в политическа партия или организирано представителство по интереси.

Възможностите за участие трябва да укрепят демократичната легитимност, както и ефективността на ЕС. Договорите на ЕС предоставят редица възможности за участие, особено в контекста на концепцията за гражданство на ЕС:

- гражданите на ЕС имат право да гласуват и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент;
- могат да стартират гражданска инициатива;
- могат да поискат от омбудсмана на ЕС да зададе въпроси;
- могат да изпращат петиции до Европейския парламент;
- могат да пишат на един от официалните езици на ЕС до институциите и органите;
- могат да формират група по интереси, за да определят и представят своите интереси на политиците (лобизъм)

Европейски парламент

Декларирана цел на Договора от Лисабон е да се укрепят Европейският парламент като представител на всички граждани. Освен това националните парламенти следва да бъдат по-тясно ангажирани. Гражданите на държавите от ЕС могат пряко да влияят върху избора на членовете на Европейския парламент. От 1979 г. той директно се избира за период от пет години.

Всички граждани, които имат право да гласуват в една от страните от ЕС, могат да избират представители. За разлика от националните избори, гражданите на други държави-членки на ЕС имат право на глас, ако са на възраст над 18 години (16 години в Австрия) и са постоянно пребиваващи, например в Германия, повече от три месеца. Това важи и за германците, живеещи в други държави членки. Тези избиратели обаче трябва да решат дали искат да

упражняват това право да гласуват в своята страна по произход или в страната на местоживеене. В Германия гражданите на други държави членки, които живеят във Федералната република, също могат да бъдат избирани на национално равнище.

Избраните членове на различните политически партии формират групи с членове на други държави, които са близо в политическите си възгледи, както вече сте прочели в глава 1.1.

Европейският парламент предлага също възможност за участие в пленарните заседания. На трите места в Брюксел, Страсбург и Люксембург могат да бъдат организирани посещения и участие по време на важни събития. Членовете на Европейския парламент също така редовно канят заинтересованите страни да опознаят работата им и тази на Парламента. Те също така са на разположение на своите избиратели за планиране за лични дискусии.

Гражданска инициатива

Договорът от Лисабон въведе европейската гражданска инициатива. Ако един милион граждани от най-малко седем държави-членки участват в подкрепа на инициатива, те могат да поискат от Комисията да направи нови политически предложения по конкретен въпрос. Политическите предложения трябва да бъдат разгледани в Съвета на ЕС и в Европейския парламент.

Това са осемте стъпки към вашата европейска гражданска инициатива:

Преди всичко трябва да решите дали европейската гражданска инициатива е най-добрият начин да подкрепите идеята си. Имайте предвид, че гражданската инициатива трябва да бъде поканена към Европейската комисия да предложи законодателство. Тя трябва да засяга проблем, в който Комисията има правомощия да действа.

1. Подгответе инициативата си и създайте своя гражданска комисия. Комисията трябва да бъде съставена от най-малко седем граждани на държави от ЕС, достатъчно възрастни, за да гласуват за Европейския парламент и да живеят в най-малко в седем различни страни от ЕС.

2. Регистрирайте инициативата си на уебсайта на Комисията.

3. Ако искате да събирате изявления онлайн, трябва да получите сертифициране на Вашата система.

4. Съберете изявления за подкрепа в най-малко седем страни от ЕС. Веднага след като бъде потвърдена регистрацията на Вашата инициатива, можете да

започнете да събирате изявления за подкрепа от гражданите на ЕС. Имате 1 година да го направите.

5. Получавайте изявления за подкрепа, сертифицирани от националните органи. След като приключите със събирането на необходимите изявления за подкрепа за Вашата инициатива, трябва да поискате от компетентния национален орган във всяка държава от ЕС, където сте събрали, да удостоверите броя на валидните изявления за подкрепа, събрани за тази страна.

6. Имате ли поне 1 000 000 поддръжници? Изпратете инициативата си до Комисията.

7. Комисията разглежда вашата инициатива и отговаря след среща с Вас и публично изслушване в Европейския парламент.

8. Ако Комисията реши да следва Вашата инициатива: законодателната процедура започва, след като Комисията приеме своето предложение.

Подадени досега инициативи

По-специално, около 6 милиона граждани вече са използвали правото си и четири инициативи са успели да съберат повече от 1 милион подписа. В момента текат още осем активни инициативи.

Директен контакт

Също така е възможно да влезете в пряк контакт с членовете на ЕС: те имат представителства в своите избирателни райони и например често предлагат граждански разговори. Чрез представители гражданите също имат възможността да участват непряко в политиката на ЕС.

Всички граждани на ЕС също могат да имат пряк контакт с Европейския парламент. Можете да правите граждански заявки, да поискате информация или да правите предложения. За тази цел има електронна пощенска кутия. Всички граждани имат право да получат отговор на майчиния си език, един от 23-те официални езика на Съюза.

Ако гражданите, асоциациите или предприятията се чувстват в неравностойно положение от административните практики на институциите на общността, те могат да подават жалби до европейския омбудсман за оплаквания в институциите на ЕС. Всеки гражданин или субект на ЕС може да подаде жалба пред омбудсмана да разследва институция на ЕС въз основа на лоша

администрация: административни нередности, несправедливост, дискриминация, злоупотреба с власт, липса на отговор, отказ на информация или ненужно забавяне. След това омбудсманът се стреми към компромис, приемлив за страните в конфликта.

Освен към омбудсмана, гражданите могат да се обръщат директно към Европейския парламент чрез петиции. Това важи за случаите, в които гражданите виждат евентуално нарушение на права от държава членка или местни органи. Гражданите могат да поискат от Европейския парламент да коментира конкретен въпрос. Петициите предлагат на гражданите начин да привлекат вниманието към злоупотребите.

Повечето от постъпващите петиции обхващат въпросите на опазването на околната среда, социалното осигуряване, свободата на движение в рамките на ЕС или областите на данъчна хармонизация. При определени обстоятелства гражданите могат да подават и индивидуални жалби до Съда на Европейските общности в Люксембург.

Всяко лице има право да подаде петиция пред орган. Петицията може да включва искане, предложение, критика или жалба. Лицето не трябва да страда от ограничения, като напр. тормоз или санкции. Петицията няма правно обвързваща сила като инициативата, и следователно не изисква минимален брой подписи. Вносителят на петицията няма претенции, че органът трябва да отговори на неговата петиция. Властите са длъжни само да се запознаят с петицията.

Лобирание

Друг начин за принос в процеса на вземане на решения в ЕС е лобирването. Ето защо заинтересованите страни определят и представят интересите на своите групи на политиките или допринасят с експертни познания за намирането на политически мнения и вземането на решения. Съставът на европейската картина на интерес обхваща икономическите асоциации, представителите на предприятията, синдикатите, регионалните групи, екологичните организации, хуманитарните организации и организациите с нестопанска цел и организациите за защита на потребителите до коалиции между членове на различни категории, като например Асоциацията на европейските пиячи на бира. В регистъра на представителите на политици по интереси, граждани и други заинтересовани страни, могат да се търсят регистрираните представители по интереси онлайн.

Лобизмът не се ограничава до опитите за влияние. Важна задача е т.нар. мониторинг. Друга задача на заинтересованите страни е да информират своите асоциации или компании за процесите на европейската политика.

Преобладаващата част от лобистите обаче представляват икономически интереси. Ако икономическите, селскостопанските и професионалните асоциации са групирани, се вижда, че около 70% от организирания интерес представляват икономически цели. Критиците на организирания лобизъм отбелязват, че това е причина за дисбаланс в представителството. Големите компании например разполагат с повече пари, за да подкрепят политическите партии или да упражняват натиск чрез намаляване на тези финансови трансфери, отколкото малките организации с нестопанска цел са в състояние да направят. За да се предотврати най-крайната форма на лобизъм, корупция, прозрачността е най-ефективният начин да се сведе до минимум влиянието на заинтересованите страни. Като цяло лобирането може да допринесе за функционирането на политиката на ЕС.

Идеалите срещат реалността - проблемите, които трябва да бъдат решени
Независимо от големия брой възможности за участие, споменати по-горе, често се чуват критики. Много хора не се чувстват взети насериозно от политиките и искат по-пряко участие. Проблемът е, че гражданите на ЕС използват само ограничени възможности за участие. Избирателната активност при изборите за Европейски парламент спада от първото пряко избиране през 1979 г. от 61,99% непрекъснато до 42,61% през 2014 г. (<http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/de/turnout.html>) Гражданите на ЕС смятат, според проучванията, че гласът им в Европейския съюз не се зачита много. Това може да се проследи по различни причини:

От една страна, хората не разполагат с информация за политическата система на ЕС. Това може да доведе до усещането, че няма пресечни точки между населението на съответната държава и елитните решения. През последните години все повече националистически и десни популистски партии бяха избрани в страните от ЕС, разкриващи желанието на хората за прости решения в един сложен свят. От друга страна, има само слабо различима междинна структура (партии, сдружения, медии) на европейско равнище. Междинната система посредници между живота на гражданите, от една страна, и политическите ръководители, от друга.

Процедурата за посочване / назначаване на Европейската комисия често се разглежда като част от демократичния дефицит на ЕС. За разлика от националното правителство, избрано пряко от Парламента, тя е непряко легитимирана от правителствата на държавите членки и има само ограничен характер за назначаването на Европейския парламент. Въпреки това, тъй като политиките на ЕС се разшириха, също и исканията за по-добра легитимност на Комисията. Съответно Договорът от Маастрихт от 1992 г. и Договорът от Амстердам от 1997 г. разшириха и думата на Европейския парламент при назначаването на Комисията, въпреки че държавите членки останаха най-влиятелните. През 2002 г. Европейската конвенция обсъди също така варианти като избори само от Европейския парламент или дори директен избор на председател на Комисията от населението на ЕС. Обаче тези предложения не можаха да надделеят напоследък.

От друга страна, може да се твърди, че националните парламенти, които номинират Европейската комисия, са били избрани от гражданите на съответните държави членки.

Освен това, особено алтернативните възможности за участие, които насърчават преди всичко комисията, са насочени само към сравнително малък адресат. Функциониращата демокрация се нуждае от общи компромиси. С нарастващия брой държави членки, представляващи национални интереси, това ще стане по-трудно - и ще бъде по-важно да се преследват общи цели и ценности в бъдеще.

Политическо образование ще трябва да последва, за да доразвие ЕС като реализирана утопия.

А. Преподаване на съдържанието

Цел: Целта е участниците да разберат различните възможности за участие на гражданите на ЕС.				
Стъпки	Съдържание	Методи/Инструменти	Резултати от ученето	Из но вр
1	Елементи на участието в ЕС	• Напишете три примера за възможностите на гражданите да участват в ЕС. • Напишете всички възможности за участие на гражданите в ЕС. Направи списък.	• Студентите знаят поне три начина за участие и могат да ги назоват.	15 МИ
	Плюсове и минуси на участието в ЕС	• Напишете два аспекта, които критикуват гражданите на ЕС относно системата за участие в ЕС. • Смятате ли, че критиката, която гражданите правят, е оправдана? Намерете аргументи с партньор, запишете ги и ги обсъдете с друга група, която има различно мнение.	• Студентите разбират предимствата и недостатъците на участието в ЕС.	15 МИ
	Участие в моята родина	• Съберете възможностите за политическо участие във вашата страна. • Сравнете възможностите за участие с политическата система на вашата страна. Напишете поне 15 изречения.	• Студентите отразяват възможностите за политическо участие в техните страни (и ги сравняват с възможностите в ЕС)	25 МИ
2	Петициите като възможност за участие на гражданите на ЕС.	• Какво представлява петицията? Опишете петицията със собствени думи • Съберете примери за петиция.	Студентите описват петициите като възможност за участие на гражданите на ЕС	15 МИ
	Инициативите като възможност за участие на гражданите на ЕС.	Каква е инициативата? Опишете инициативата с ваши собствени думи • Опишете осемте стъпки към инициативата на европейските граждани с ваши собствени думи • Потърсете четири успешни инициативи и обяснете дневния ред на тези конкретни инициативи в кратко резюме • Създайте идея за нова инициатива, която засяга различни държави членки на ЕС	Студентите описват инициативите като възможност за участие на гражданите на ЕС	35

	Сравнение между петициите и инициативите	Определете разликата между петициите и инициативите • Обяснете възможностите и ограниченията на петициите и инициативите	Студентите сравняват петициите и инициативите и оценяват свързаните с тях възможности за участие.	20
3	Лобизъм в ЕС	• Посочете пет аспекта на лобизма. • Определете лобирането с ваши собствени думи.	Студентите се запознават с лобизма като инструмент за политическо влияние •	20
	Предимства и недостатъци на лобизма	• избройте две предимства и недостатъци на лобизма. • Формирайте две групи и изберете две лобистки организации с различни гледни точки по една тема (например замърсяване на въздуха). Съберете аргументи за различните позиции. Опитайте се да повлияете на измислен политик от вашата гледна точка.	Студентите преценяват предимствата и недостатъците на лобизма	

Съдържание

1. Култури и изкуство	Fehler! Textmarke nicht definiert.
2. Медии	Fehler! Textmarke nicht definiert.
3. Религия и църкви	Fehler! Textmarke nicht definiert.
4. Образователна система	Fehler! Textmarke nicht definiert.
5. Спортове	Fehler! Textmarke nicht definiert.
6. Жилищно устройване	Fehler! Textmarke nicht definiert.
7. Икономическа система и пазар на труда	Fehler! Textmarke nicht definiert.
8. Миграционна политика	Fehler! Textmarke nicht definiert.
9. Дидактически упражнения	52

Да живееш в Европа

1. Култури и изкуства

Широката гама от езици, традиции, изкуства, музика и литература на държавите-членки характеризира Европейския съюз. В продължение на много години представители на държавите-членки обсъждаха как да интегрират общото наследство на тези разнообразни традиции в "Европейска култура". Решението беше да се създаде модел на двойна идентичност, в съответствие с мотото на Европейския съюз "Обединени в многообразието": Гражданите принадлежат както към своята държава-членка, така и към Европейския съюз. Техните различни култури намериха обща основа при определянето на общите ценности. Основните ценности на Европейския съюз са зачитането на човешкото достойнство и правата на човека, свободата, демокрацията, равенството и върховенството на закона. Тези ценности обединяват всички държави-членки - нито една страна, която не признава тези ценности, не може да принадлежи на/към Съюза.

Знамето и химнът на Европейския съюз "Ода на радостта" на Лудвиг ван Бетховен, както и Денят на Европа на 9 май, бяха създадени като символи на единство, обща култура и мир.

Хартата за основните права на Европейския съюз потвърждава тези ценности, както и уникалността на всяка държава-членка и нейните регионални култури: "Европейският съюз допринася за опазването и развитието на общи ценности, като зачита многообразието на културите и традициите на народите на Европа и националната идентичност на държавите-членки"⁵.

Зачитането на многообразието на културите и традициите на народите се отнася до различните езици и традиции на държавите-членки на Европа, но и до културното многообразие на етническите малцинства в тези държави-членки. Освен 24-те официални езика на Европейския съюз, има повече от 60 регионални и малцинствени езика. Общият брой на хората, които ги ползват се оценява на 40 милиона граждани.⁶ Най-голямото етническо малцинство в Европа са ромите и синтите (вид роми в Германия и Средна Европа), които никога не са създавали собствена държава, живееща на територията на много страни от ЕС. Въпреки това тази етническа група все още изпитва социална дискриминация в много страни.

Архитектурата, литературата, музиката, визуалните и сценичните изкуства, както и филмите са художествен израз на европейската, националната и регионалната култура. Европейският съюз предоставя финансови средства за културни и художествени проекти. Целта е да се насърчи културното

⁵ Charter of Fundamental Rights of the European Union (2000/C 364/01), Preamble, http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf - Харта на Основните права на Европейския Съюз (2000/C 364/01), Преамбюл.

⁶ FUEN: Föderalistische Union Europäischer Nationalitäten, <https://www.fuen.org/european-minorities/general/> - Федерален съюз на Европейските национални структури.

многообразие и межкултурния диалог, но и да се осигурят работни места в областта на "творческите индустрии".

2. Медии

Не съществува непосредствена или абсолютна връзка между медиите и демокрацията в смисъл, че без медии няма да има демокрация. По същия начин, не следва, че с (съвременните) медии идва демокрацията. От края на Втората световна война обаче, концепцията за активно, информирано гражданство определи европейския социален договор по следния начин.

Право на достъп:

- гражданите трябва да имат равен достъп до информация, ориентация и друго съдържание, които служат на техните права;

Право на достъпност/наличност:

- подходящо и висококачествено съдържание (информация, ориентация и др.) трябва да бъде еднакво достъпно за гражданите;

Право на компетентност:

- всички граждани трябва да притежават умения и способности да използват наличните средства и информация според собствените си нужди и желания;

Право на диалогичност:

- трябва да има отворени обществени пространства, които да позволяват на гражданите да обменят публично информация, опит, възгледи и мнения по общи въпроси.⁷

Независимо от това, днес съществуват големи различия между различните социални групи по отношение на свободния достъп и неограничената достъпност/наличност на информация, способността за използване на информацията според нуждите, с мнение, уважавано от лицата, вземащи решения, и уважение на личния живот и човешките права (личната неприкосновеност).⁸

Новите технологии основно трансформират медийната среда и използването на медиите. Новите начини на социални взаимодействия с медиите въздействат на ежедневните социални дейности. Динамиката на глобализацията води до системна промяна на медийните пазари, включително засилващ се натиск за концентрация на собственост върху медиите и нови форми на съюзи, които се простират в традиционно разделени медийни сектори; фрагментация на аудиторията; обединяване на медийно съдържание и услуги; както и нови отношения между различните участници в медийните системи, като доставчиците на платформи и създателите на съдържание. Тези проявления променят логиката за формиране на медийната политика и са предизвикателство към традиционните регулаторни модели. Сложността и

⁷ Hannu Nieminen Communication and information rights in European media policy. Хану Ниеминен Права за комуникация и информация в политиката на европейските медии. http://www.researchingcommunication.eu/book11chapters/C03_NIEMINEN201516.pdf

⁸ Hannu Nieminen: Media and Democracy from a European Perspective, 2016 Хану Ниеминен: Медии и демокрация от европейска перспектива, 2016.

разнообразното тълкуване на такава въпроси от медийната политика, като медийна конкуренция, културно разнообразие, достъп и използване, обществен интерес, медийна отчетност, медиен плурализъм, демократично участие и роля на медиите в едно по-широко общество, са предмет на двусмислие и постоянно предефиниране.⁹

Цифровата революция доведе до значителни ползи и възможности, обогатяващи живота на отделните хора по отношение на способността им да комуникират, да учат и да създават, и да променят организацията на обществото и икономиката. Въпреки това, отговорната и информирана употреба на нови технологии и нови медии изисква гражданите да осъзнават рисковете и да спазват съответните правни разпоредби.¹⁰

3. Религия и църкви

Религията в Европейския съюз се оформя от разнообразие като всички други културни феномени. Държавите-членки се различават не само по вероизповеданията на своите граждани, но също и от тяхната религия. Най-разпространената религия е християнството, към което принадлежи повече от 71% от населението на ЕС. Сред християнските изповедания, римокатолицизмът има най-много вярващи с около 45%, протестантски и православни деноминации, всеки около 10%. Освен това мюсюлманската вяра, ислямът и разнообразните вярвания, юдаизмът, са представени в Европа. Малък брой вярващи са последователи на будизма, хиндуизма и различни традиционни/фолклорни религии.

Все пак има все по-голям брой хора, които се наричат атеисти, така че те не вярват в Бога. Други са сред агностиците, които считат съществуването на Бог за възможно, но не и достоверно и не се свързват с никаква религия. Според Евробарометър, който редовно провежда статистически изследвания сред населението на ЕС, през 2015 г. почти една четвърт от населението на ЕС (24%) принадлежи към една от двете групи.

В Хартата на основните права на Европейския съюз член 10 определя правото на свободно практикуване на религия в Европейския съюз: "Всеки човек има право на свобода на мисълта, съвестта и религията. Това право включва свободата да се изповядва религия или вяра индивидуално или заедно с другите, публично или частно, чрез поклонение, учения, обичаи и обреди."¹¹ Религията се счита за личен въпрос. Религиозната принадлежност вече не се изследва в националните проучвания. Поради това няма точни данни за това колко хора принадлежат към което и да било изповедание. Евробарометър предоставя оценки въз основа на проучвания (вж. Таблица 1).

⁹ Beata Klimkiewicz: Introduction. Harmonizing European Media Policy. Supranational Regulatory Trends and National Responses, p. XI-XXVI, <http://books.openedition.org/ceup/2157> - Беата Климкиевич: Въведение. Хармонизиране на европейската медийна политика. Наднационални регулаторни тенденции и национални отговори, стр. XI-XXVI, <http://books.openedition.org/ceup/2157>
¹⁰ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2015441%202009%20INIT>

¹¹ Fundamental Rights Agency (FRA), Charter of Fundamental Rights of the European Union, Article 10, <http://fra.europa.eu/de/charterpedia/article/10-gedanken-gewissens-und-religionsfreiheit> Агенция по основните права, Харта на основните права на Европейския Съюз, чл. 10.

Връзката между държавата и религията се регулира по различен начин в Европа. В някои държави-членки държавата и религията са строго отделени. Те включват Франция, Ирландия, Белгия и Нидерландия. В други европейски държави отношенията между църквите и държавата се регулират от договор. В няколко други страни държавният глава е и ръководител на църквата. Като цяло обаче "секуларизмът", принципът на разделение на религията и държавата, се разпространява все повече в Европа и може да се говори за европейски модел. Съответно държавните институции не трябва да бъдат повлияни от религиите и трябва да бъдат напълно неутрални по религиозни въпроси. Този принцип защитава религиозните малцинства и хората без религиозна принадлежност от дискриминация на религиозно мнозинство.¹²

Табл. 1: Е Проучване на Евробарометър 2015 - Религиозна принадлежност в ЕС

Регион	Католици	Православни	Протестанти	Други християни	Общо християни	Мюсюлмани	Невярващи / Агностици	Атеисти
Австрия Austria	66.5%	2.2%	7.2%	1.9%	77.8%	1.5%	15.4%	4.1%
Белгия Belgium	52.9%	1.6%	2.1%	4.1%	60.7%	5.2%	17.1%	14.9%
България Bulgaria	1.6%	83.3%	0.1%	0.8%	85.8%	7.7%	3.3%	2.3%
Кипър Cyprus , Greek part	1.3%	96.3%	0.0%	0.8%	98.4%	0.0%	1.1%	0.5%
Хърватия Croatia	84.2%	2.3%	0.2%	0.0%	86.7%	1.3%	6.6%	3.6%
Чехия Czech Republic	27.1%	0.2%	1.0%	3.2%	31.5%	0.0%	38.6%	25.8%
Дания Denmark	1.2%	2.2%	60.0%	8.8%	72.2%	0.8%	12.5%	13.2%
Естония Estonia	2.8%	23.2%	9.0%	23.6%	58.6%	0.2%	16.6%	22.2%
Финландия Finland	0.1%	2.0%	69.7%	7.4%	79.2%	0.5%	12.7%	6.5%
Франция France	47.8%	0.6%	1.8%	4.1%	54.3%	3.3%	17.6%	22.8%

¹² Demokratiezentrum Wien, Säkularität, <http://www.demokratiezentrum.org/wissen/wissenslexikon/saekularitaet-saekularismus.html>
Център за демокрация Виена, Секуларизъм.

Регион	Католици	Православни	Протестанти	Други християни	Общо християни	Мюсюлмани	Невярващи / Агностици	Атеисти
Западна Германия Western Germany	37.1%	0.6%	36.5%	7.2%	81.4%	2.8%	6.7%	7.4%
Източна Германия Eastern Germany	7.1%	2.1%	19.2%	8.8%	37.2%	0.0%	27.0%	34.1%
Общо за Германия Total Germany ^[31]	31.1%	0.9%	33.1%	7.5%	72.6%	2.2%	10.7%	12.8%
Гърция Greece	0.4%	92.9%	0.1%	1.0%	94.4%	1.2%	1.9%	1.6%
Унгария Hungary	60.3%	1.1%	5.1%	8.1%	74.6%	0.3%	18.5%	2.7%
Ирландия Ireland	80.7%	0.7%	1.8%	4.3%	87.5%	0.8%	5.8%	4.6%
Италия Italy	77.8%	4.9%	0.6%	1.3%	84.6%	0.1%	8.1%	4.3%
Латвия Latvia	26.2%	24.0%	16.6%	9.9%	76.7%	1.2%	17.3%	4.7%
Литва Lithuania	87.7%	3.6%	0.5%	0.9%	92.7%	0.0%	4.2%	2.6%
Люксембург Luxembourg	64.8%	3.5%	3.6%	0.7%	69.8%	2.1%	11.2%	10.3%
Малта Malta	95.0%	0.3%	0.2%	0.4%	95.9%	0.0%	1.1%	3.0%
Нидерландия Netherlands	21.9%	1.9%	17.8%	6.2%	47.8%	1.4%	39.6%	9.2%
Полша Poland	90.7%	0.2%	1.0%	0.4%	92.3%	0.2%	2.2%	3.6%
Португалия Portugal	85.8%	0.2%	1.1%	1.6%	88.7%	0.1%	8.2%	2.3%
Румъния Romania	5.3%	89.9%	3.4%	1.0%	99.6%	0.1%	0.2%	0.1%
Словакия Slovakia	73.1%	2.2%	6.2%	2.2%	83.7%	0.0%	5.0%	7.4%
Словения Slovenia	66.6%	0.9%	1.5%	0.2%	69.2%	2.7%	6.6%	16.5%

Регион	Католици	Православни	Протестанти	Други християни	Общо християни	Мюсюлмани	Невярващи / Агностици	Атеисти
Испания Spain	64.2%	1.4%	0.8%	2.2%	68.6%	0.6%	17.0%	10.9%
Швеция Sweden	1.6%	0.9%	36.5%	8.6%	47.6%	1.2%	31.0%	19.0%
Великобритания Great Britain	12.7%	9.6%	14.7%	19.2%	56.2%	4.7%	20.6%	11.8%
Северна Ирландия Northern Ireland	33.3%	1.3%	14.7%	42.4%	91.7%	0.7%	7.6%	2.4%
EC28 EU28	45.3%	9.6%	11.1%	5.6%	71.6%	1.8%	13.6%	10.4%

4. Образователна система

Всяка страна от ЕС отговаря за собствените си системи за образование и обучение. Политиката на ЕС има за цел да подкрепи действията на национално равнище и да помогне за справяне с общите предизвикателства, като застаряващите общества, недостатъчната квалификация на работната сила, технологичното развитие и глобалната конкуренция.

Съгласно стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението (2009 г.) ефикасната инвестиция в човешкия капитал чрез системите за образование и обучение е съществен елемент от стратегията на Европа за постигане на високи нива на устойчив растеж и работни места, основани на знанието, формиращи сърцевината на Лисабонската стратегия, като същевременно насърчава личната реализация, социалното сближаване и активното гражданство.¹³

В заклученията на Съвета бяха формулирани четири стратегически цели за рамката:

- Осъществяване на ученето през целия живот и мобилността
- Подобряване на качеството и ефективността на образованието и обучението
- Насърчаване на равнопоставеността, социалното сближаване и активното гражданство
- Подобряване на творчеството и иновациите, включително предприемачеството, на всички нива на образование и обучение

Европейската комисия проведе през 2016/2017 г. преглед на Препоръката от 2006 г. за ключови умения за учене през целия живот. Прегледът потвърди, че препоръката е допринесла за преминаването към по-компетентно ориентирано преподаване и обучение, но че е необходим по-стратегически и всеобхватен

¹³ http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_en

подход към развитието на ключови компетенции в училищното образование. Ключовите компетенции трябва да бъдат придобити от младите хора в края на тяхното задължително образование и обучение и от възрастни през целия им живот, чрез процес на развитие и осъвременяване на уменията. Ранното придобиване на ключови умения спомага за развитието на разнообразни знания и умения през целия живот; основните умения са предпоставка за развитието на всички други ключови компетентности.¹⁴

Според препоръката ключови умения за учене през целия живот са тези, които всички имат нужда от личностна реализация и развитие, активно гражданство, социално приобщаване и заетост. Ето защо ключовите компетентности са от значение за всички сектори на образованието и обучението (училища, професионално образование и обучение, висше образование, обучение за възрастни), както и неформално и самостоятелно учене.

Препоръката за ключовите компетенции определя осем ключови компетенции, всяка от които е комбинация от знания, умения и нагласи. Осемте ключови компетенции са: Комуникация на майчиния език; Комуникация на чужди езици; Математическа компетентност и основни компетенции в областта на науката и технологиите; Дигитална компетентност; Научете се да учите; Социални и граждански компетенции; Усещане за инициативност и предприемачество; Културното съзнание и изразяване. Много от компетенциите се припокриват и блокират. В рамките на рамката съществуват трансверсни умения като критическо мислене, творчество, инициативност или решаване на проблеми.

5. Спортове

Спортът и физическата подготовка играят важна роля в обществената насоченост на медиите и политиката. В националните държави е преди всичко престижно да се постигнат добри резултати в световните спортни състезания като футбол, ски или атлетическите дисциплини. Въпреки това, не само отборните спортове играят роля, бягането и колоезденето са много разпространени народни спортове. През последните десетилетия влиянието на далекоизточните традиции за въздействие върху тялото също се засилиха в страните от Европейския съюз. Много хора практикуват йога, тай чи или ки конг, за да компенсират стреса на ежедневната работа. Тези дейности не са ориентирани към състезание, а по-скоро се състоят в медитативно вслушане в тялото и в следване на неговия ритъм.

На равнището на Европейския съюз спортът е в дневния ред, особено в контекста на здравето и интеграцията. Фокусът е върху екипния дух, солидарността и справедливостта. Независимо от това, в спортната политика играят роля и икономически съображения, тъй като спортът

¹⁴ https://ec.europa.eu/education/calls/framework-partnership-agreement-european-policy-network-field-key-competences_en

- насърчава физическото и психическото благосъстояние
- е образователен и популяризира ключови социални ценности
- обединява общностите
- е голям, бързо развиващ се икономически сектор
- допринася за растежа и заетостта.¹⁵

Спортът и физическата активност са основни елементи на новата програма Еразъм+ на ЕС, която насърчава проекти на малки и големи спортни клубове в целия ЕС и други инициативи. Програмата се фокусира върху масовите спортове, а не върху професионалните. Важни цели на програмата са обединяване на болшинството от населението и мигрантите чрез спортни инициативи, подпомагане на интеграцията на мигрантите и бежанците и предотвратяване на расизма и политическата радикализация.

5. Жилищно устройване

Липсата на жилища на достъпни цени създава проблем в големите градове в Европа, където повечето жители твърдят, че достойните жилища на достъпни цени са оскъден ресурс. Това е една от областите, в които "Европейският стълб на социалните права", инициран през 2015 г., се опитва да определи основни стандарти.

Обсерваторията "Жилищна Европа", научноизследователският клон на "Жилищна Европа", представя в изданието си от 2017 г. водещият си доклад "Състоянието на жилищата в ЕС" – двугодишен анализ на жилищния сектор в Европа. Според този доклад икономическият растеж изоставя мнозина и различията в обществата все повече се увеличават. Неотдавнашното "възстановяване" на пазара на жилища далеч не е от полза за всички и състоянието на жилищата в Европейския съюз днес остава критично:

- Жилището се е превърнало в най-високият разход за европейците и свръх натоварването остава стабилно високо, удряйки непропорционално по-силно бедните.
- Цените на жилищата в повечето държави-членки нарастват по-бързо от доходите, докато неравенството и недостъпността на жилища се усилват взаимно.
- Териториалното разделение е тревожно, тъй като намирането на адекватно и достъпно жилище на места, където има възможности за работа, става все по-трудно.
- Тъй като нивото на жилищното строителство все още е ниско, особено големите градове са изправени пред структурен недостиг на жилища, подсилен от последните миграционни вълни.
- Политическият отговор на жилищните предизвикателства в Европа остава мизерен, факт, отразен в нарастващите нива на бездомност. Само

¹⁵ European Union, Sport in the EU, https://europa.eu/european-union/topics/sport_en Европейски Съюз, Спортът в ЕС

градовете, които са на преден план в жилищната криза, играят по-важна роля при намирането на решения.¹⁶

Председателят на "Жилищна Европа", Cédric van Styvendael, заяви, че няма по-добър показател от жилищния фонд, който да ни помогне да направим проверка за състоянието на Европейския съюз. Жилището за всички не трябва просто да бъде видение, това е задължение. Докато има хора без приличен покрив над главите им, ние не можем да наречем състоянието на *нашия съюз* нищо друго освен критично.¹⁷

В Европейския съюз търсещите убежище трябва да имат възможност за настаняване от датата на подаване на заявлението. Ако градската администрация не осигурява жилище, търсещите убежище трябва да получат достатъчно финансова подкрепа за наемането на апартамент, беше решение на Съда на Европейските общности през февруари 2014 г. Финансовите ресурси и социалното подпомагане трябва да бъдат достатъчни, за да живеят в по начин, съвместим с човешкото достойнство. Държавите-членки са задължени семействата да могат да останат заедно и да се отчитат по най-добрия начин интересите на децата.¹⁸

7. Икономическа система и пазар на труда

Целта на икономическата политика на Европейския съюз е да създаде "конкурентна социална пазарна икономика", както е предвидено в Договора от Лисабон. Това означава, че както в свободната пазарна икономика, законът за предлагането и търсенето регулира пазара, но държавата активно се намесва в икономическата дейност, напр. за да се запази конкуренцията и да се осигури защита на потребителите. "Целта е да се постигне просперитет и пълна заетост, като същевременно се осигури социална сигурност за работниците".¹⁹ Европейската комисия се ангажира с активна европейска политика за пазара на труда и насърчава създаването на нови работни места. Заслуга на ЕС са и общоевропейски стандарти за признаване на образователните квалификации. Хората с по-висока образователна квалификация се възползват от това, като е по-лесно за тях да намерят работа в други страни от ЕС

Европейският съюз е една от най-големите икономики в света. Тя осигурява почти една четвърт от световната икономическа продукция. В рамките на ЕС обаче разликата в доходите е голяма. В Северна и Западна Европа доходите на глава от населението са значително по-високи,

¹⁶ <http://www.housingeurope.eu/resource-1001/a-state-of-housing-map-of-europe>

¹⁷ <http://www.euractiv.com/section/economy-jobs/opinion/its-the-housing-challenge-mr-juncker/>

¹⁸ <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2014-02/cp140024de.pdf>

¹⁹ European Commission, Representation in Germany, https://ec.europa.eu/germany/eu60/soziale_marktwirtschaft_de Европейска Комисия, Представителство в Германия.

отколкото в Юга и Изтока. През 2016 г. той е най-висок в Люксембург до 101 994 долара, а най-нисък в България на \$ 6 843 на година.²⁰

Тази разлика в доходите се отразява в европейския пазар на труда, като миграцията на трудещи се от изток на запад е голяма. Много жени от Румъния или Словакия например работят като полагащи грижи за възрастни хора в западните страни от ЕС. Мъжете идват като сезонни земеделски или строителни работници. Те са евтини работници в богати западни страни от ЕС и получават само минималната заплата. Европейската комисия работи срещу този трудов дъмпинг. Тези работници трябва да имат право на същите условия на труд като местните работници и да бъдат равнопоставени след две години. Тази цел на Комисията обаче създава проблеми за източноевропейските работодатели, които губят работна сила, защото компаниите там плащат по-ниски заплати.²¹

8. Миграционна политика

Миграцията се разглежда като възможност и предизвикателство за ЕС. Беше разработена нова програма на ЕС по въпросите на миграционната политика, не на последно място защото външните граници на ЕС все повече стават сцена на човешки трагедии. Управлението на миграцията е споделена отговорност, не само между държавите-членки на ЕС, но и по отношение на страни извън ЕС, които са транзитни и произхождат от мигранти. Чрез съчетаване както на вътрешната, така и на външната политика, дневният ред предоставя нов, всеобхватен подход, основан на взаимно доверие и солидарност между държавите-членки и институциите на ЕС.

ЕС има за цел да предприеме незабавни действия за предотвратяване на по-нататъшни загуби на живота на мигрантите в морето, като предостави допълнително финансиране на съвместните операции по търсене и спасяване на Frontex/Фронтекс, както и на безопасно и законно преселване на хората в Европа. Освен това ЕС има за цел да засили ролята на Европол като разузнавателен център за ликвидиране на престъпни мрежи. ЕС ще активира и системата за извънредни ситуации, предвидена в договорите, така че търсещите убежище да могат да бъдат устройвани по по-солидарен начин, както и да създадат пилотен многофункционален център в Нигер в сътрудничество с Международната организация по миграция и Агенцията на ООН за бежанците. Изцяло нова концепция, Hotspot/Хотспот-гореща точка, ще позволи на EASO, Фронтекс и Европол да работят на място в засегнатите държави-членки на ЕС, за идентифициране, регистриране и снемане пръстови отпечатьци на пристигащите мигранти.

Програмата е изградена върху четири стълба:

²⁰ International Monetary Funds, [World Economic Outlook Database](#), 2016 Международен Валутен Фонд, [База данни за обзор на световната икономика](#)

²¹ European Commission, Representation in Germany, https://ec.europa.eu/germany/eu60/soziale_marktwirtschaft_de Европейска Комисия, Представителство в Германия.

- Намаляване на стимулите за нерегламентирана миграция: фокусът е върху справянето с основните причини за незаконната миграция в страни извън ЕС, разрушаване на контрабандата и трафика на хора и определяне на действия за по-добро прилагане на политиките за връщане.
- Сасяване на животи и осигуряване на външните граници: това включва по-добро управление на външната граница, по-специално чрез солидарност с държавите-членки, намиращи се на външните граници, и подобряване на ефективността на граничните контролно-пропускателни пунктове.
- Укрепване на общата политика в областта на убежището: с нарастването на потоците от лица, търсещи убежище, политиките на ЕС в областта на убежището трябва да се основават на солидарност с тези, които се нуждаят от международна закрила, както и между държавите-членки на ЕС, чието пълно прилагане на общите правила трябва да се осигурява чрез систематичен мониторинг.
- Разработване на нова политика по отношение на законната миграция: с оглед на бъдещите демографски предизвикателства, пред които е изправен ЕС, новата политика трябва да се съсредоточи върху привличането на работници, от които се нуждае икономиката на ЕС, особено чрез улесняване на влизането и признаването на квалификация.

Въпреки това стана ясно, че начинът на действие на европейските институции не е добре подготвен да реагира своевременно или съответстващо. Процесът на разработване, прилагане и преразглеждане на законодателството не успя да гарантира последователни и стабилни резултати. Освен това имиграцията като тема е изпреварила отговорностите на "Вътрешни работи" и като такава трябва да се разглежда като комплексна отговорност, включваща множество сфери на управлението.²²

Очевидно е, че ограничената ефективност на политиките, заедно с недоверието между държавите-членки, отслабва възможността за конкретни действия, които при спазването на човешките права и човешкото достойнство биха могли да решат основните причини за миграцията и да наложат система за защита. Съвместната оценка на отделните действия, заедно с определянето на споделените отговорности, ще позволи на Европейския съюз да преодолее пропуските, които разделят отделните държави, като по този начин предостави средства за изграждане на хармонизирана система за защита и сигурност, подкрепена от адекватни ресурси.²³

Европейската политика за бежанците и миграцията има за цел да предотврати неправомерното влизане в ЕС, но в същото време почти няма законни начини за навлизане. В този контекст се осигурява финансиране за бежанските лагери в региона, за да се гарантира, че бежанците няма да се

²² <https://www.migrationpolicy.org/research/development-eu-policy-immigration-and-asylum-rethinking-coordination-and-leadership>

²³ <http://www.mei.edu/content/between-security-and-protection-eus-refugee-and-migration-policy-crisis>

придвижат към Европа. За тази цел, през последните години бяха постигнати споразумения и така наречените "сделки" със страни предоставящи или транзитиращи мигранти. За да се оцени тази политика, трябва да се отговори на два въпроса: Политиките на ЕС и неговите държави-членки съответстват ли на международните им задължения? И как това съвпада със заявената цел за борба с основните причини за миграцията?

По повод Международния ден на мигрантите през 2017 г. помним, че Европа е изградена върху миграцията. Само 100 години назад, нашата обща история е белязана от милиони хора, бягащи от преследване, война или диктатура. Докато за някои миграцията е положителен и овластяващ опит, твърде много други трябва да търпят нарушения на правата на човека, ксенофобия, експлоатация и неприемливи условия на живот по време на пътуванията си. Защитата и отстояването на основните права и свободи на всички мигранти, независимо от техния статут, винаги е била и винаги ще бъде наш приоритет. Европа се ангажира да остане континент на солидарност, толерантност и откритост, като приеме своя дял от глобалната отговорност.²⁴

1. Дидактически упражнения

Упражнение Модул № xxx – Разбиране за Европа – Да се живее в Европейския съюз						
Стъпки	Съдържание	Цели	Метод/Способи	Обучителни резултати	Необходимо време	Приложения
Въпрос 1.1:						
1						
2						
Въпрос 1.2:						
1						
2						
Въпрос 2:						

Въпрос 3:						
1						
2						
3						

Упражнения

Какво забелязахте като част от културата на страната, в която живеете сега?

Кои традиции се различават в тази страна от страната на произход?

Слушайте европейския химн

Как разпознавате европейското знаме, къде вече сте забелязали?

В преамбюла на Хартата на основните права на Европейския съюз потърсете параграф "Развиване на общи ценности при зачитане на многообразието".

Упражнения

Кои наименования са представени в Европейския съюз? Какъв е делът на нерелигиозните хора?

Кои вероизповедания са представени в кръга ви от познати? Какви са различията в практиката им на вярата?

Кои религиозни символи знаете и с коя религия сте свързани?

Какво означава секуларизмът? Какви предимства или недостатъци виждате в него?